

VERKIEZINGEN 2024

[animatie]

WAT STAAT ER OP HET SPEL?

- Vlaamse, Federale en Lokale verkiezingen
- Lokaal: kiesplicht valt weg
- Europees: 16+ leeftijd

LOKAAL MEMORANDUM

- Gemeenteraads- en provincieraadsverkiezingen op zondag 13 oktober
- Lokaal memorandum : aanpasbaar de context van je gemeente
- Je kan dit 'klein' of 'groot' aanpakken naar eigen energie, inspiratie en mogelijkheden
- Biedt een opstap
  - voor een gesprek / dialoog over internationale solidariteit in je gemeente
  - om te verbinden met andere medeburgers (en verenigingen)

A close-up photograph of a red pencil with a sharpened tip, resting on a surface with a bold black and white geometric pattern. The pencil is positioned diagonally, with the tip pointing towards the bottom right. The background is slightly blurred, emphasizing the pencil.

Van wie gaat dit uit? (en wie kan je hierbij betrekken?)

- 11.11.11
- Lidorganisaties van 11.11.11: Oxfam, Broederlijk Delen, WSM, Rikolto, Hand in Hand, Grootouders voor het Klimaat, Vluchtelingenwerk Vlaanderen, ...
- 4de Pijlerinitiatieven
- Initiatieven van burgers met een migratieachtergrond (diaspora-organisaties)
- Organisaties uit het 'middenveld': Hart boven Hard, Natuurpunt, Velt, onthaalgroep vluchtelingen, lokale burgerinitiatieven, ...

TIJDLIJN

voorjaar 2024

PARTIJPROGRAMMA's
Lokale partijen aanspreken

9 juni

'grote' verkiezingen

13 oktober 2024

Lokale en provinciale
verkiezingen

Juni -
september

Lokale acties,
debatten, ...

Eerste 6 maanden 2025

Uitwerken BBC (ambtenaar,
nieuwe schepen, ...)

Januari 2025

Bestuursakkoord en
nieuwe bestuursploeg

2026 - 2032

Realisatie BBC

“GEZIEN DE GLOBALE UITDAGINGEN
WAAR WE VOOR STAAN EN DE
HUIDIGE CONTEXT IN ONZE
GEMEENTEN , MOETEN WE MÉÉR
INVESTEREN IN MONDIALE
SAMENWERKING EN INTERNATIONALE
SOLIDARITEIT! NIET MINDER!”

**DE CONTEXT
EVOLUEERT**

DE OPKOMST- PLICHT VALT WEG

De eerste uitdaging is dus:
Hoe overtuigen we iedereen om te
gaan stemmen? Want elke stem telt!

Hoe betrekken we ALLE burgers bij
het beleid?

HET LOKAAL MONDIAAL BELEID STAAT POLITIEK ONDER DRUK

Budgetten staan onder druk

Gemeentelijk Raden voor
Internationale Solidariteit (GRIS)
worden in vraag gesteld of soms
afgeschaft

Ambtenaren krijgen minder tijd
en ruimte voor internationale
solidariteit

DE GLOBALE DIMENSIE OVERSTIJGT DE NOORD-ZUID- TWEEDELING

Klimaat, migratie, armoede, eerlijke
handelsverhoudingen, ...

“We zitten allen in dezelfde storm,
maar niet in dezelfde boot,...!”

DE KLIMAAT- UITDAGINGEN ZIJN GROOT EN DRINGEND

Zijn de klimaatplannen van de gemeente ambitieus genoeg?

Klimaatonrecht: Waar is mondiale dimensie?

“We zitten allen in dezelfde storm, (maar niet in dezelfde boot,...)!”

SUPER-DIVERSITEIT IS EEN FEIT

De hele wereld is in onze stad of gemeente aanwezig.

Elke gemeente internationale solidariteit mondiaal en heeft een internationale dimensie.

Hoe vertalen we dat in het beleid?

DEKOLONISEREN ALS UITDAGING

Het gaat niet alleen over het verleden.

Maar over gelijkwaardig partnerschap, participatie, representatie, inspraak ...

Shift the power: herverdeling van macht

Diaspora-organisaties, personen en verenigingen met een migratie-achtergrond vragen een stem in het beleid.

MONDIALE CRISSEN VERBINDEN ONZE GEMEENTE MET DE WERELD

Covid, vluchtelingen, Palestina, Oekraïne, aardbevingen in Marokko en Turkije, oorlog in Congo...

Er is veel solidariteit vanuit de burgers

Burgers verwachten dat het lokale bestuur daar ook 'iets mee doet'

SOLIDARITEIT MET MENSEN OP DE VLUCHT

Opvangplaatsen voorzien op lokaal niveau. Van opvangcentra tot kleinschalige opvanginitiatieven

Inwoners stimuleren om zich vrijwillig in te zetten als begeleider van mensen op de vlucht. Bv. Pleegouder, voogd, ... van minderjarige

Als gemeente mee inschakelen in het netwerk van solidaire steden en gemeenten

AANBEVELING 1

ZORG VOOR MENSEN,
MIDDELEN, VISIE, INSPRAAK
EN ONDERSTEUNING:
DE HOEKSTENEN VAN EEN
LOKAAAL MONDIAAL BELEID

- Een gemotiveerde **schepen**
- Een **beleidsvisie** die nadien vertaald wordt in de beleids- en beheerscyclus 2026 – 203
- Een **ambtenaar** met tijd en ruimte
- **Participatie vanuit de burgers:** een 'GRIS' en/of via andere, vernieuwende participatievormen

- **Een significant budget**

0,7% of aangepast aan de context van je gemeente

Nadien te vertalen in een subsidiereglement:

- steun aan internationale projecten (4de Pijlerinitiatieven, ngo's, ...)
- steun aan 11.11.11
- Steun aan sensibiliserende activiteiten (verenigingen, scholen jongeren, ...)
- noodhulp
- ....

Andere budgetten en besparingen mogen niet ten koste gaan van het budget voor internationale samenwerking, vinden we!

DE DUURZAME ONTWIKKELINGSDOELSTELLINGEN (SDG'S) ALS ALGEMEEN BELEIDSKADER (EN STEEK EEN TANDJE BIJ TEGEN 2030!)

Een overkoepeld kader voor het beleid van de gemeente. (zie ook VVSG)

OVERSTIJGT DE BELEIDSDOMEINEN:
duurzaamheid, milieu, sociaal beleid

Het is aan ons om te bewaken dat de
INTERNATIONALE DIMENSIE zichtbaar blijft

AANBEVELING 2

EEN MONDIALE GEMEENTE
WAAR IEDEREEN AAN
DEELNEEMT

1. Dekoloniseer je gemeente
2. Superdiversiteit als vertrekpunt
3. Solidaire gemeente: solidariteit met mensen op de vlucht

AANBEVELING 3

KIES VOOR EEN ETHISCH,
KLIMAATBEWUST EN
DUURZAAM LOKAAL
BELEID OVER
BELEIDSDOMEINEN HEEN.

1. DE GEMEENTE
VOERT EEN AMBITIEUS
KLIMAATBELEID EN
WERKT AAN HAAR
EIGEN ECOLOGISCHE
IMPACT OP DE REST
VAN DE WERELD.

2. EEN ETHISCH EN DUURZAAM AANKOOPBELEID MAAKT EEN VERSCHIL

Faire gemeente

Schone kleren, ethisch beleggen,
Trustone, duurzame ICT-keuzes

Lokale voedselstrategie / lokale
producten

Vast criteria bij openbare
aanbestedingen

Zorgplicht!

3. SENSIBILISEER OVER MONDIALE RECHTVAARDIGHEID EN INTERNATIONALE SOLIDARITEIT

Het creëren van draagvlak voor mondiale rechtvaardigheid vereist bewustzijn onder burgers over de oorzaken van huidige ongelijkheden, de noodzaak van structurele veranderingen en hoe zelf kunnen bijdragen.

Verenigingen, scholen, communicatie, sociale media, cultuurbeleid, ...

**SUPERDIVERSITEIT
IS EEN FEIT!**

[animatie]

VLAANDEREN IS SUPERDIVERS

Vandaag heeft één op vier vlamingen een migratie-achtergrond.

Voor België is dat één op drie landgenoten. Liefst drie op vier Brusselaars hebben wortels in migratie.

**PROF
DIRK
GELDOF**

4 'MAJORITY-MINORITY'-STEDEN

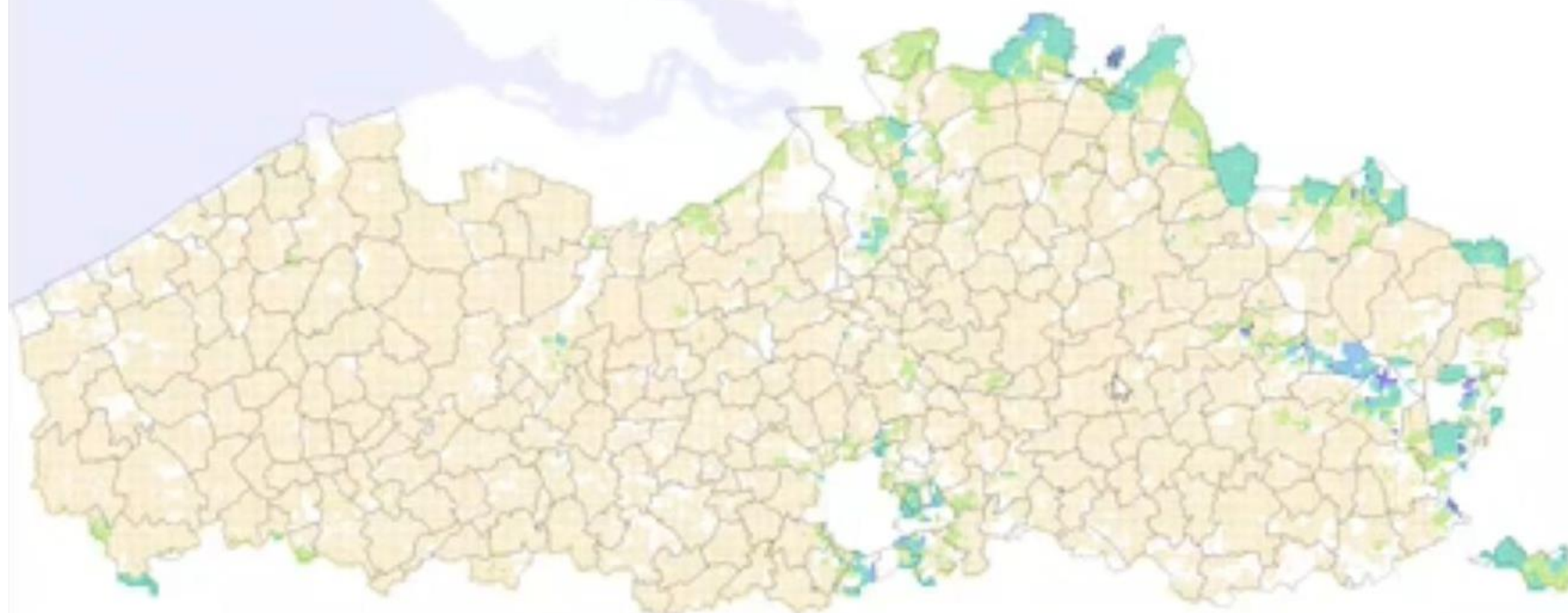
- Brussel
- Antwerpen (55% - 170 nat.)
- Genk (58,9% - 117 nat.)
- Vilvoorde (59,7% - 109 nat.)
- (Gent - 37% - 154 nat.)

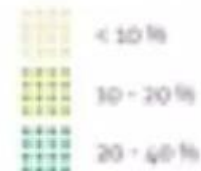
2. Macroniveau

Superdiversiteit 1990

AANDEEL INWONERS VAN NIET-BELGISCHE HERKOMST

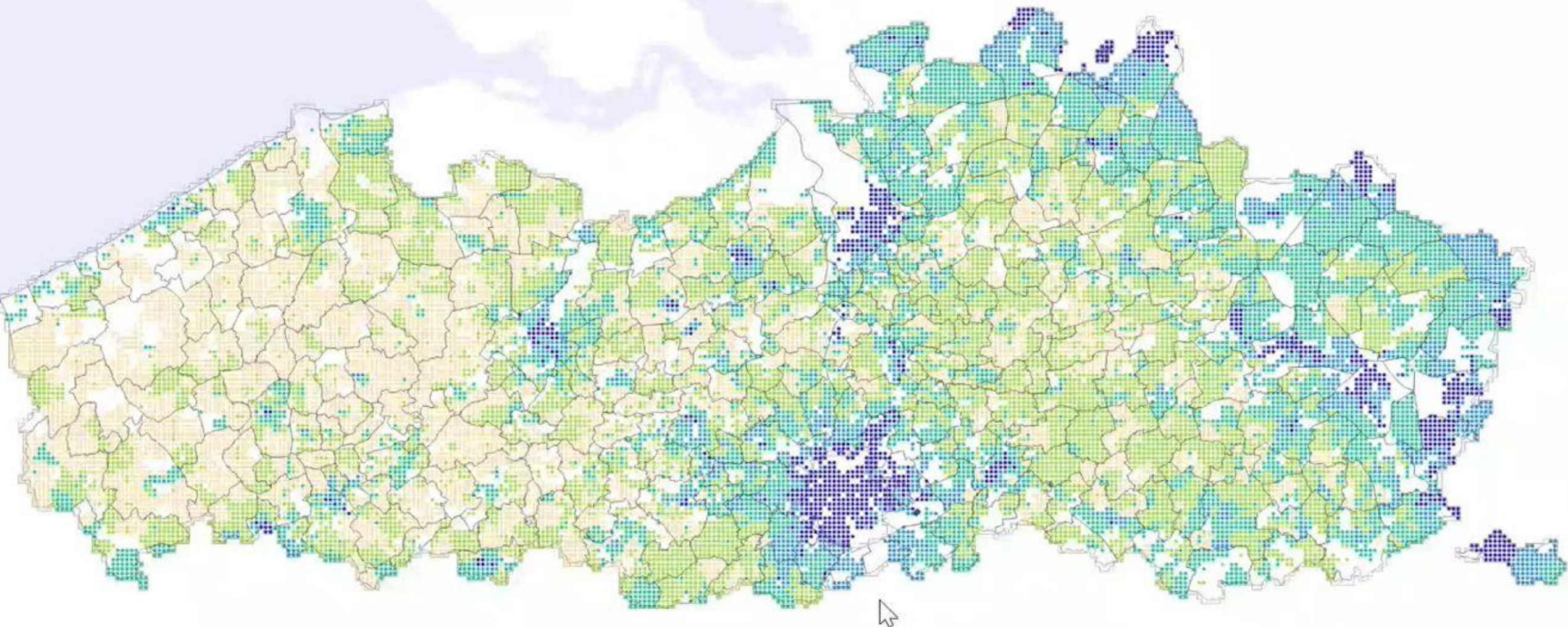

Aandeel inwoners met een niet-Belgische herkomstnationaliteit per statistische sector voor het startjaar 1990.

Superdiversiteit 2020

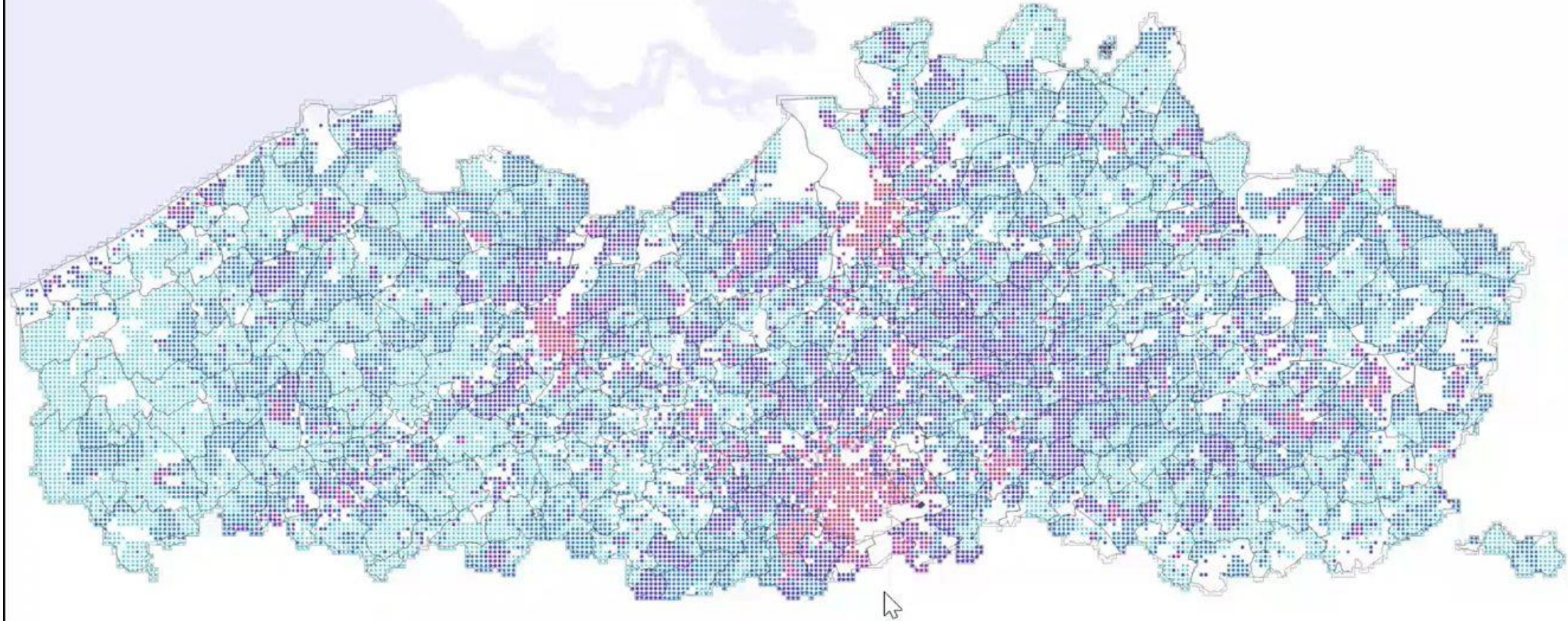
AANDEEL INWONERS VAN NIET BELGISCHE HERKOMST BIJ JONGEREN

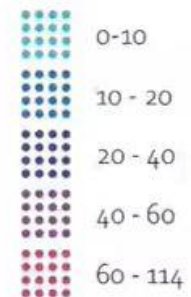

Superdiversiteit 2020

AANTAL LANDEN VAN HERKOMST

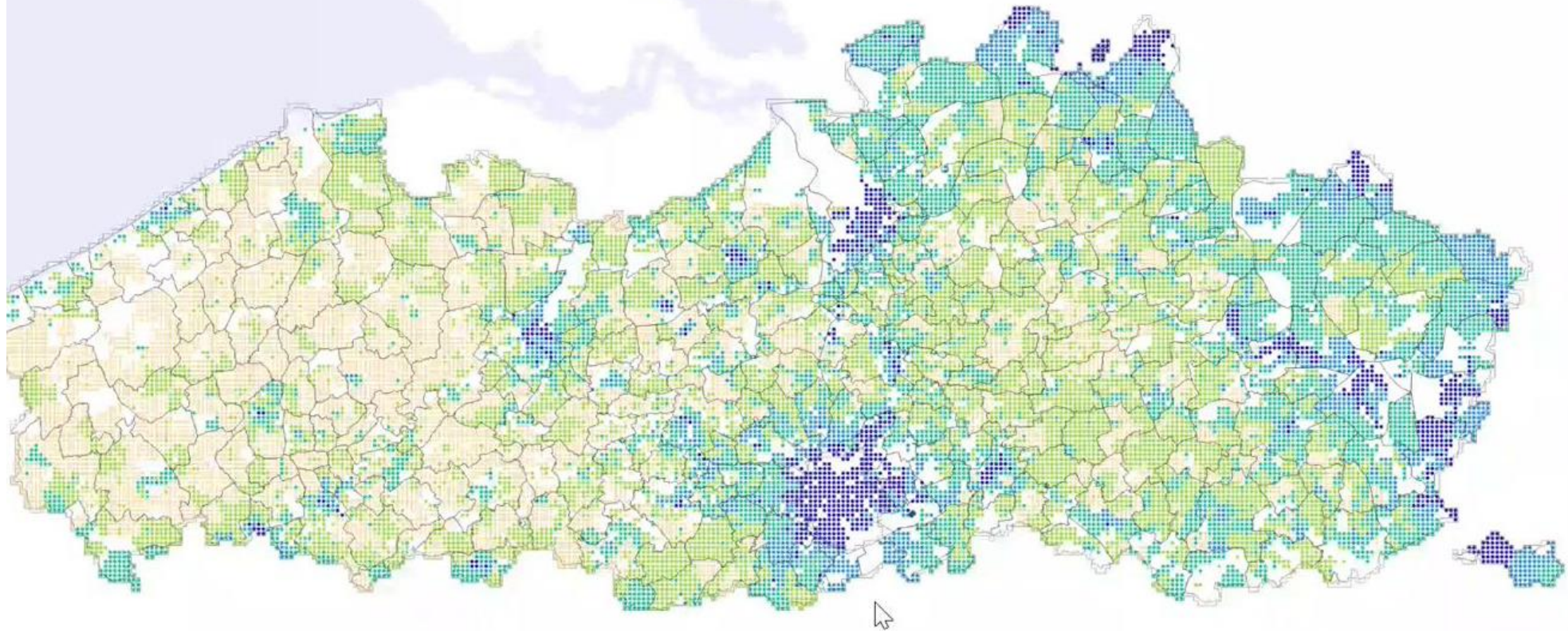
Tot 114 verschillende landen van herkomst binnen een statistische sector. Deze diversiteit in herkomst beperkt zich niet tot de (grote) steden.

2. Macroniveau

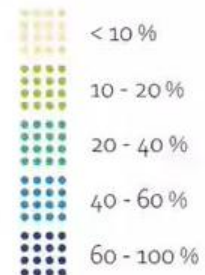
Superdiversiteit 2020

AANDEEL INWONERS VAN NIET BELGISCHE HERKOMST BIJ JONGEREN

Invloed van de demografie:

Bij de jongeren onder 25jaar zien we een groter aandeel inwoners van niet-Belgische herkomst.

3 KENMERKEN

- Kwantitatieve evolutie
- Kwalitatieve evolutie: ook meer diversiteit binnen de diversiteit.
Diversiteit wordt meer divers:
  - Meer landen van herkomst
  - Inter-generatieel
  - Socio-culturele verschillen
  - Religie
- Evolutie naar normalisering: diversiteit wordt de regel, niet d euitzondering

KANTTEKINGEN

- **2/3 van de Vlamingen woont in 'witte wijken', met mlinder dan 15% personen met een migratieachtergrond.**
- **Superdiversiteit vertaalt zich ruimtelijk**, vertaalt zich in hoe en waar mensen wonen. Alal steden en gemeenten dieversiëfieren geleidelijk maar hun bevolkingssamenwtelling verschilt sterk. Ook bnnen gemeenten zijn e rvaak grote verschillen tussen de een de andere wijk.
- **De impact van externe migratie is beperkt**

**VOORBIJ DE KRAMP:
OOG HEBBEN VOOR
DIVERSE NODEN!**

VLAANDEREN ZAL NOOIT MEER ZO WIT ZIJN ALS VANDAAG

Tot vandaag worstelen velen met die superdiversiteit. Hoe komen we tot een breder gedragen erkenning van die realiteit? Hoe wordt superdiversiteit een integraal deel van de eigenheid in de 21e eeuw?

EEN UITDAGING VOOR HET BELEID

Superdiversiteit actief managen vanuit een divers-sensitief beleid.

Ruimtelijke impact en beleid

Pemberton geeft drie krachtlijnen voor ruimtelijke planning:

- Erkenning geven aan nieuwe groepen
- Herverdeling van (semi-) publieke ruimte
- Ontmoeting actief organiseren

Proces van spreiding en opschaling superdiversiteit heeft nood aan ruimtelijke & sociaal actief managen & begeleiden

**PROF
DIRK
GELDOF**

WILLY MUSITU

SAMEN VZW – INTERNATIONAL COMITÉ

ER IS EEN BLINDE VLEK!

Welke factoren zorgen ervoor dat beleidsmakers, middenveldorganisaties en onderzoekers

burgerinitiatieven door mensen met een

migratieachtergrond niet of onvoldoende zien?

Mechanismen niet van elkaar los te zien, versterken elkaar

UITWISSELINGS- MOMENT

[animatie]

STELLING:

Superdiversiteit is op zich een positief gegeven.

STELLING:

Nederlands is de taal die ons verbindt

.

STELLING:

De stad is zou naast de jeugdraad, ouderenraad, cultuurraad, een raad voor internationale samenwerking etc... ook een aparte 'diversiteitsraad' moeten hebben.

STELLING:

Dekoloniseren gaat ook over een stem geven aan burgers en groepen die voorheen minder of geen stem hadden in ons maatschappelijk debat.

▪

STELLING:

Dekoloniseren gaat ook over een stem geven aan burgers en groepen die voorheen minder of geen stem hadden in ons maatschappelijk debat.

▪

STELLING:

Om iets te veranderen moet de diversiteit in de samenleving beter weerspiegeld wordt in de lijsten van politieke partijen, in de gemeenteraad en bij het personeel van de gemeente.

STELLING:

**We hebben nood aan meer vertrouwen,
en minder wantrouwen naar elkaar toe.**

▪

STELLING:

Meer diversiteit zorgt voor meer armoede en het gaat dus vooral ook een economisch en sociaal probleem.

■

STELLING:

De gemeente, provincie zou best voor een aparte extra omkadering en begeleiding voorzien voor verenigingen van personen met een migratieachtergrond en om hun projecten te ondersteunen.

STELLING:

**Er zouden meer 'gemengde' 4^{de}
Pijlerinitiatieven moeten zijn,
waarbij vrijwilligers met en zonder
migratieachtergrond samenwerken
en samen projecten realiseren?**

STELLING:

Burgers en verenigingen met een migratieachtergrond die een 4de Pijlerproject ondernemen in elk geval al een stapje voor omdat ze het land dikwijls al goed kennen.

STELLING:

Verenigingen van burgers met een migratieachtergrond blijven ook zelf teveel binnen hun netwerken zitten en vinden weinig aansluiting bij wat er in de gemeente gebeurt.

▪

STELLING:

Verenigingen van burgers met een migratieachtergrond blijven ook zelf teveel binnen hun netwerken zitten en vinden weinig aansluiting bij wat er in de gemeente gebeurt.

▪

STELLING:

**4de Pijlerinitiatieven kunnen
bijdragen aan een beter begrip, een
beter dialoog een betere
samenwerking via hun projecten en
verhalen die het lokale te verbinden
met het mondiale.**

**Bedankt
en veel
succes!**

